

کارشناسان می‌گویند نصف شدن پاداش استخراج‌کنندگان
روی بیت‌کوین در طولانی مدت تأثیر خواهد گذاشت

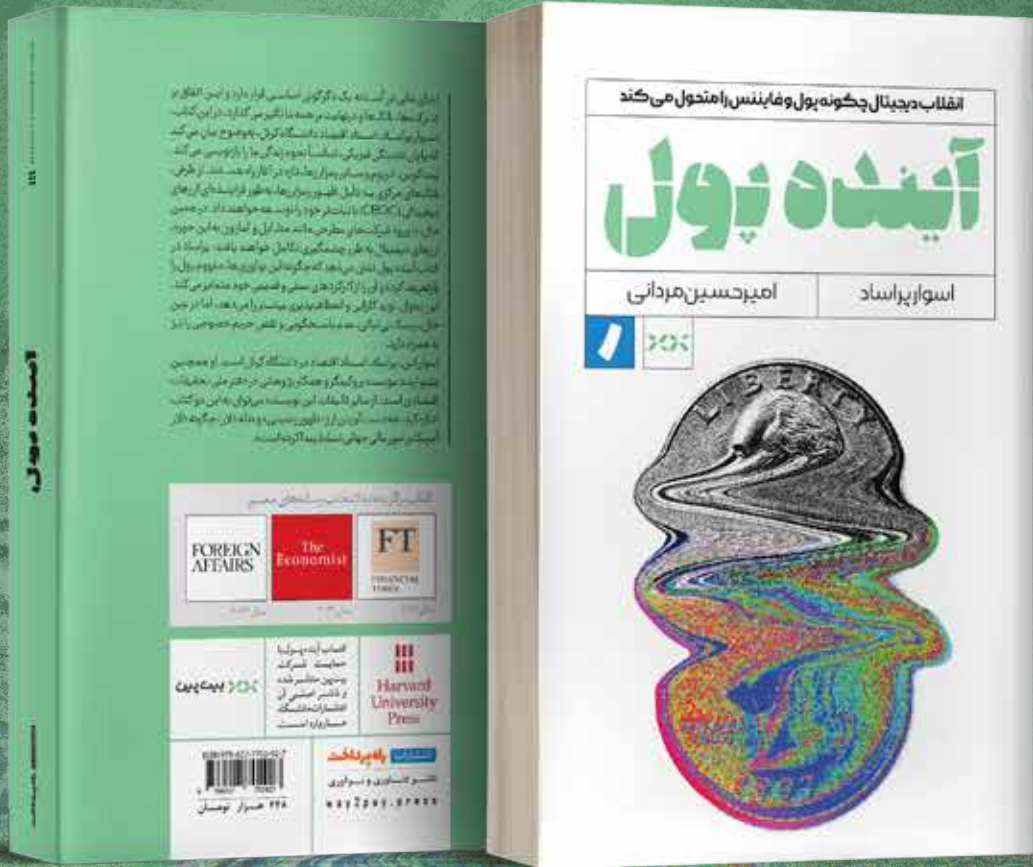
نگاهی به سناریوهای قیمت بیت‌کوین پس از هاوینگ

• ۱۴۰۳؛ سال توقف استارت‌آپ‌بازی دولتی‌ها و رونق لجستیک،
• بازخوانی گفت‌وگوی کارنگ با پویا پیرحسینلو، مدیرعامل و
• خردده‌فروشی و راهکارهای خرید
• کیوان جامه‌بزرگ، رئیس هیئت‌مدیره ابراروان

۴ پیش‌بینی درباره اکوسیستم یا
یک بازی روانی برای تمدد اعصاب
وقتی بی‌اعتمادی مردم به سیستم
دام‌گیر کسب‌وکارها شد

آینده پول

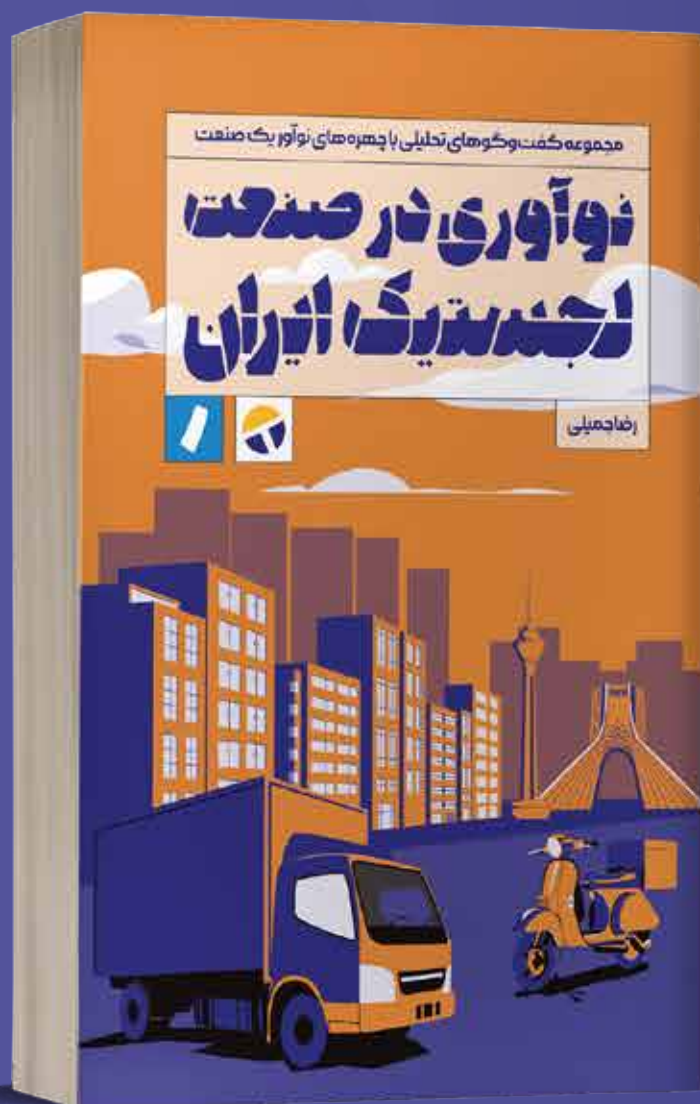
با حمایت بیت‌پین منتشر شد

بیت‌پین

انتشارات راه‌پداخت

کتاب نوآوری در صنعت لجستیک ایران با حمایت تاپین منتشر شد

تاپین

انتشارات **راه پرداخت**

اکوسیستم و گفتمانی حرفه‌ای تر از جنس بلوغ

اقدامات گلرنگ در سال جدید هستند. همین‌طور که الان توقعات از هلدینگ مکس در گروه صنعتی ماموت نیز رفته‌رفته افزایش پیدا می‌کند. شاید قبل از گلرنگ بازیگر پرسروصدای این عرصه هلدینگ مکس بود. این هلدینگ سرمایه‌گذاری خطرپذیر طی سال‌های گذشته با سرمایه‌گذاری در عرصه‌های مختلف در اقتصاد نوآوری توقعات بسیار زیادی را از خود ایجاد کرد. بزرگ‌ترین محصول این هلدینگ را می‌توان ازکی دانست که پرچمدار محصولات این هلدینگ به حساب می‌آید.

واقعیت آن است که نمی‌توان این موضوع را نشان‌دهنده خوب بودن وضع موجود دانست بلکه کسب‌وکارها خود را با فضای موجود هماهنگ کرده و تطبیق دادند تا بتوانند به مسیر خود ادامه دهند.

همین شرایط را می‌توان در اکوسیستم شهرستان‌ها نیز مشاهده کرد. در نقاط مختلف کشور استارت‌آپ‌ها اعتماد به نفس آن را پیدا کرده‌اند که وارد زمین بازی بزرگ‌تری در نقاط مختلف ایران شوند و این را می‌توان در گفت‌وگو با فعالان کسب‌وکاری خارج از تهران مشاهده کرد.

مجموعه اتفاقاتی که در سال گذشته رخ داد نشان می‌دهد که اکوسیستم اقتصاد نوآوری کشور بسیار واقع‌گرایانه‌تر از گذشته به کسب‌وکارها نگاه می‌کند. ادبیات سرمایه‌گذاران دیگر مثل گذشته رؤیایی نیست، بلکه زبان اعداد با افراد سخن می‌گوید و دیگر کسب‌وکارها به منابع بی‌انتهای برای تأمین مالی و ادامه حیات خود متصل نیستند و اگر امروز نتوانید با اعداد از نوآوری سخن بگویید، یعنی به پایان راه رسیده‌اید.

طی چند سالی که اکوسیستم اقتصاد نوآوری را رصد می‌کنم، در طول سال ۱۴۰۲ کمتر صحبت از استارت‌آپ یا راه‌اندازی کسب‌وکار جدید می‌شد، بلکه گفتمان سال گذشته، گفتمانی حرفه‌ای‌تر از جنس بلوغ بود.

اگر ادبیات یک سال گذشته را در اکوسیستم نوآوری کشور مرور کنیم دیگر خبری از تولد نیست، بلکه ما شاهد یک بازتولید و یک بازنگری هستیم. ادبیات به سمت تجدید حیات رفته است. جایی مانند سرآوا طی سال ۱۴۰۲ تلاش کرد تا ابتدا با تغییرات در هیئت‌مدیره و تیم مدیریتی یک بار دیگر خود را از کمایی که در آن فرو رفته بود خارج کند زیرا این هلدینگ سرمایه‌گذاری با یک واقعیت مواجه شد که دیگر نمی‌تواند با ادبیات و مدل دهه ۹۰ به کار خود ادامه دهد.

این تغییر ادبیات را می‌توان در جای جای اکوسیستم دید. کسب‌وکارهایی که در سال‌های گذشته بذر خود را کاشته بودند برخی توانستند در سال ۱۴۰۲ درو کنند و برخی دیگر به پایان راه خود رسیدند.

سال ۱۴۰۲ هم روی بی‌رحم خود را به کسب‌وکارها نشان داد و هم ثابت کرد که می‌توان زنده ماند و ادامه داد. در همین یک سال شاهد ورود یک بازیگر بزرگ به شکل پررنگ در عرصه سرمایه‌گذاری بودیم. گروه صنعتی گلرنگ با بازوی سرمایه‌گذاری خطرپذیر خود یکی از پرسروصداترین برنده‌های سال گذشته بود که به طور رسمی سعی کرد اسنپ را مورد هدف قرار دهد. اگر نگاهی به سرمایه‌گذاری‌های یک سال گذشته گلرنگ داشته باشیم شاهد آن هستیم که این گروه صنعتی در حال تکمیل یک اکوسیستم است. حالا در سال ۱۴۰۳ توقعات از گلرنگ بیشتر شده و بسیاری منتظر نتایج

میثم
سلیمانی
سردبیر

چاپ هنر اشکان

دبیر تحریریه رضا امیرزاده

ناظر چاپ قادر شهبازی

تحریریه بهناز ملکی، مریم آزادی طلب، مهران امیری، فاطمه طالبی پور

نشانی تهران، جنت آباد جنوبی، خیابان لاله غربی، خیابان حدیث، کوچه حدیث دوم، پلاک ۸

مدیر هنری علیرضا کیوان

وبسایت Karangweekly.ir

صفحه‌آرا حمید ابراهیمی، محمد قربانی

شماره تماس ۰۲۱-۴۶۰۱۲۲۰۴

عکس نسیم اعتمادی

شبکه‌های اجتماعی محمدحسین صیادی نژاد، حانیه همتی

گازت

هفته‌نامه | سال چهارم
کارنگ | اردیبهشت
شماره ۱۳۲ | ۱۴۰۳

صاحب امتیاز و مدیرمسئول
مینا والی

سردبیر میثم سلیمانی

رضا حیدری مدیر اجرایی کامپ شد

براساس گزارشی که سازمان نصر تهران با عنوان «مصوبات جلسات هیئت مدیره در زمستان ۱۴۰۲» منتشر کرده، رضا حیدری، در آخرین نشست هیئت مدیره نصر تهران در سال گذشته، با اکثریت آراء اعضا (۱۸ رأی موافق و یک رأی ممتنع)، به عنوان مدیر اجرایی نمایشگاه کامپ ۱۴۰۳ انتخاب شد تا مسائل مرتبط با این نمایشگاه را عهده‌دار شود.

رضا حیدری در این نشست توضیحاتی در خصوص برگزاری نمایشگاه کامپ، اعم از هزینه‌های ریالی و ارزی این نمایشگاه مطرح و تأکید کرد که این مورد مهم‌ترین چالش برگزاری این رویداد است. او چالش‌های دیگر برگزاری کامپ را موضوعات مرتبط با پلیس راهور و شهرداری دانست.

پیامد قطع سهمیه بنزین تاکسی‌های اینترنتی

مدیرعامل اسنپ، در واکنش به خبر قطع سهمیه بنزین رانندگان تاکسی‌های اینترنتی در سال جدید، ضمن اشاره به اینکه این سهمیه در سال گذشته نیز به رانندگان تعلق نگرفته، عنوان کرد: «محرومیت سفيران تاکسی‌های اینترنتی از سهمیه سوخت، قیمت سفر را گران می‌کند.» اخیراً مدیر عملیات شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در یک برنامه رادیویی عنوان کرد که براساس مصوبه جدید، سهمیه بنزین تاکسی‌های اینترنتی در سال ۱۴۰۳ قطع شده است. سهمیه بنزین مذکور از سال ۱۳۹۸ و در پی گرانی بنزین به رانندگان تاکسی‌های اینترنتی براساس میزان پیمایش آنها برای جابجایی مسافران اختصاص یافته بود. خلج همچنین در صحبت‌های خود به چالش راننده‌های تاکسی‌های اینترنتی در صورت جمع‌آوری کارت‌های سوخت جایگاه‌ها اشاره کرد.

تکذیب خرید سهام دیجی کالا توسط همراه اول

پس از انتشار شایعه‌ای مبنی بر اینکه همراه اول اقدام به خرید سهام دیجی کالا کرده است، این اپراتور ارتباطی طی نامه‌ای به سازمان بورس، خبر خرید این سهام را تکذیب کرد و نوشت: «مذاکراتی در قالب سرمایه‌گذاری برای ورود یکی از شرکت‌های فرعی همراه اول (شرکت کسب‌وکارهای نوپای حرکت اول) به دیجی کالا در جریان است و موضوع در حال مذاکره است که تاکنون نتیجه‌نهایی حاصل نشده و قراردادی نیز منعقد نشده است.» روز دوشنبه ۲۷ فروردین، در شبکه اجتماعی X خبری منتشر شد مبنی بر اینکه طبق شنیده‌ها همراه اول اکثریت سهام دیجی کالا از جمله سهام سرآورا خریداری کرده و تبدیل به سهامدار اصلی این غول تجارت الکترونیکی ایران شده است. صف خرید نماد همراه، تنها دقایقی پس از انتشار این خبر قفل شد و تا بسته شدن بازار، این نماد در بالاترین سقف خرید خود قرار گرفت.

شاتل، سهام‌دار عمده صبان‌ت شد

رئیس هیئت مدیره شرکت شاتل اعلام کرد که گروه فناوری ارتباطات و اطلاعات «شاتل»، ۶۰ درصد از سهام شرکت انتقال داده‌های نداگستر صبا با نام تجاری «صبان‌ت» را خریداری کرده است و با تجمیع فعالیت‌ها و دارایی‌ها، شرکت صبان‌ت به شرکت شاتل پیوسته است. در اعلامیه شاتل، هدف اصلی خرید اخیر این شرکت، گسترش شبکه فیبر نوری اعلام شده است. شانه‌ساز البته به دلایل دیگری برای این خرید از جمله کاهش هزینه‌ها، افزایش توانمندی در بازار و افزایش ضریب نفوذ شاتل اشاره کرده است.

شریفی‌الحسینی، عضو هیئت مدیره صبان‌ت درباره چگونگی ایجاد تغییرات در ساختار هیئت مدیره این شرکت توضیح داد: «قطعاً در ساختار هیئت مدیره صبان‌ت تغییرات رخ خواهد داد و دو نفر از اعضا از هیئت مدیره خارج خواهند شد و این تغییر حداقلی خواهد بود.»

۴ پیش‌بینی درباره اکوسیستم یایک بازی روانی برای تمدد اعصاب

۱۴۰۳؛ سال توقف
استارت‌آپ‌بازی
دولتی‌ها و رونق
لجستیک،
خرده‌فروشی و
راهکارهای خرید

هر پیش‌بینی‌ای در ایران، آغشته به درزیادی از خوش‌بینی است! این جمله را با کمی تصرف از یکی از دوستان دانا و البته توانایم وام گرفته‌ام. پیش‌بینی‌ها خاصه در بهار و روزهای آغازین سال که آدمی میل‌گریزناپذیری به بهبود و زیبای‌ی و نو شدن دارد، خوش‌بینانه‌تر هم می‌شوند. مگر می‌شود در ساحلی بر کرانه خلیج فارس لمبیده باشید و از آفتاب کم‌جان بهاری لذت ببرید و بعد در پیش‌بینی‌های خود برای سال ۱۴۰۳، ابری تیره و تار ببینید که در آن از دلار ۱۰ هزار تومانی تا تورم ۵۰ درصدی از خودشان صداهای رعب‌آور در می‌آورند؟ آری می‌شود!

امنی برای برخی کسب‌وکارهای این فضا ایجاد می‌کردند، امسال آب برون‌د و این شاید معنایش لاغر شدن برخی کسب‌وکارهای دوپینگی و حصولتی باشد که در دو سه سال گذشته، حسابی در اکوسیستم جولان داده‌اند. کاری به خوب و بد ماجرا ندارم اما این بخشی از واقعیت حرکت سینوسی اکوسیستم نوآوری کشور در سال‌های اخیر بوده است. در سال پایانی دولت، مسئولان دیگر کمتر از استارت‌آپ و نوآوری می‌گویند و هر کسی تمرکز و توجه و البته عملکردش معطوف به آرایش جدید سیاسی‌ای است که سال ۱۴۰۴ رقم خواهد زد. این برای خصوصی‌های واقعی، معمولاً فرصت است و برای نیمچه‌استارت‌آپ‌ها و پروژه‌های استارت‌آپی دولتی از جمله برنامه‌های تلویزیونی و رویدادها و جشنواره‌ها و ژانگول‌های پرسروصدا اما کم‌تاثیر آنها یعنی رسیدن تابع سینوس به محور افقی یا حتی رفتن به زیر آن. پول دولتی هم که کم شود، برخی از سوپرمارکت‌های استارت‌آپی برجیده خواهند شد. سوپرمارکت‌هایی که در این سال‌ها با تکیه بر همین بودجه‌ها و پول‌ها و شناسایی ذائقه مخاطب دولتی، اقلام مختلف استارت‌آپی را در بسته‌بندی‌ها و رنگ‌های متنوع می‌فروختند.

خرده‌فروشی و بازی‌ای که تازه شروع شده است

سال ۱۴۰۲، سال کسب‌وکارهای دارای دیجیتال و فین‌تک از جمله لندتک‌ها بود. سالی که نمود واقعی آن را در الکامپ و حضور کسب‌وکارهایی دیدیم که تا پیش از آن چندان جدی گرفته نمی‌شدند. آنجا بود که بسیاری تازه متوجه شدند در این اکوسیستم چه می‌گذرد و کلیدواژه تغییر اکوسیستم به جای پایان اکوسیستم بیشتر در دهان‌ها چرخید.

من فکر می‌کنم حرکتی که در سال گذشته در حوزه‌هایی چون دارای دیجیتال و لندتک و وام‌ها خرد شروع شد، امسال نمودش در صنعت‌های دیگر روشن‌تر خواهد شد؛ از جمله در صنعت خرده‌فروشی. موضوع «اعتبار» و رتبه‌اعتباری کاربران فارسی‌دنیای اینترنت، احتمالاً هم معادلات جدیدی را در فروش آنلاین رقم خواهد زد و هم کسب‌وکارهای نوآور و راه‌کارهای جدیدی را معرفی خواهد کرد.

صنعت خرده‌فروشی در پیوند با ابزارهای لندتک و اکوسیستمی که در این حوزه شکل گرفته و در سال گذشته، برخی آزمون‌وخطاهایش را انجام داد هم تغییر خواهد کرد و هم

از نوروز سال ۱۳۹۵ عهدی نانوشته با خود داشتیم و هر سال تلاش کرده‌ام از دانسته‌ها و درس‌های سال قبل و بررسی سرپایی روندهایی که می‌بینم، پیش‌بینی‌هایی برای حوزه کاری خودمان که همان کسب‌وکارهای نوآور و استارت‌آپ‌ها هستند داشته باشم. یک تحلیل شخصی که گاهی غلط از آب درآمده و در مواردی هم درست. عهدی که امسال هم با دستی لرزان و البته آگاهی از ضریب خطای بالاتر پیش‌بینی‌هایم می‌خواهم به جا بیاورم. این قدر متغیر نادیده و خلق‌الساعه در این سال‌ها بر سر اکوسیستم نوآوری و کلاً اقتصاد و اجتماع ایران حادث شده که این دست پیش‌بینی‌ها را می‌توان چیزی شبیه یک بازی‌روانی برای تمدد اعصاب یا حتی در حالتی سادو مازوخیستی برای خط‌وخش انداختن بیشتر بر اعصاب خود و مخاطبان دانست. پس نفس عمیقی بکشید و زیاد این پیش‌بینی‌ها و البته زمانه و روزگار را جدی نگیرید....

سال بی‌رونقی سوپرمارکت‌های استارت‌آپی

تجربه دولت‌های مختلف نشان داده که سال پایانی دولت، سال انقباض بودجه‌ای است. پول‌های دولتی کمتر سر از بخش‌های نوآوری در خواهد آورد و اگر هم تدبیری درست در این زمینه باشد، می‌رود به سمت طرح‌های کلان و پرهزین‌های که قرار هستند تندتند به مرحله‌های روبان برسند! پس بی‌راه نیست اگر پیش‌بینی کنیم پول‌های دولتی اکوسیستم که حداقل گوشه‌های

وقتی بی اعتمادی مردم به سیستم دامنگیر کسب و کارها شد

بازخوانی گفت و گوی
کارنگ با
پویا پیرحسینلو
مدیرعامل و کیوان
جامه بزرگ، رئیس
هیئت مدیره ابرآروان

خبر خروج نام شرکت «ابرآروان» از لیست تحریم اتحادیه اروپا، یکی از مهم ترین اخبار مرتبط با اکوسیستم نوآوری ایران در چند روز اخیر بود که باعث شد توجهات دوباره به ماجرای این شرکت و حملات و اتهاماتی که از اوایل سال ۱۴۰۰ علیه آن در شبکه های اجتماعی آغاز شده، جلب شود. اتهامی که شاید مطرح کنندگان آن هم گمان نمی کردند زمانی آنقدر گسترده شود که نتیجه آن اتفاق هایی مانند تهدید نیروهای انسانی این شرکت در شبکه های اجتماعی و در ادامه، قرار گرفتن نام ابرآروان در لیست تحریم های اتحادیه اروپا و وزارت خزانه داری آمریکا باشد.

فیلترینگ و کنترل اینترنت تحریم شد. این کسب و کار ادعاهای وزارت خزانه داری آمریکا را رد کرده و گفته بود که سرویس های ابری نمی توانند به طور مستقیم یا غیرمستقیم هیچ نقشی در فیلتر، سانسور یا محدودیت اینترنت در هر نقطه ای از کشور یا جهان ایفا کنند و این ادعاها درباره یک سرویس نمی تواند درست باشد؛ چراکه در سازوکار اینترنت ایران، تمامی مجاری ورودی اینترنت به کشور تحت کنترل شرکت زیرساخت کشور است. ابرآروان همچنین تأکید کرده بود که با استفاده از تمامی ابزارهای مشروع حقوقی و بین المللی علیه تصمیم وزارت خزانه داری آمریکا اقدام خواهد کرد.

در هر صورت تحریم های اعمال شده علیه ابرآروان از سوی برخی از کاربران شبکه های اجتماعی که این شرکت را متهم به دست داشتن در محدودیت و قطعی اینترنت می دانستند، به عنوان سندی برای درستی ادعای شان مورد استفاده قرار می گرفت.

ابرآروان هنوز جزییاتی درباره «مستندات فنی و حقوقی» که به نهادهای قضایی اروپا ارائه داده تا نامش از لیست تحریم های اتحادیه اروپا خارج شود، منتشر نکرده است اما سؤالی که پس از خبر حذف نام این شرکت از لیست تحریم می توان پرسید، این است که آیا این ماجرا تأثیری روی افکار عمومی و قضایاتی که نسبت به ابرآروان داشته، خواهد گذاشت؟

چالش هایی که طی ناآرامی های سال ۱۴۰۱ دامنگیر شرکت های حوزه اقتصاد دیجیتال شد، نشان دهنده این موضوع بود که جنس اتهام های وارد شده به ابرآروان، منحصر به این شرکت نمی شود و می تواند به شکل های گوناگون سایر بخش های اکوسیستم نوآوری را نیز تحت تأثیر قرار دهد و درگیر کند. در نتیجه شفاف سازی و پرداختن به این موضوع را می توان به نحوی مسئله اکوسیستم نوآوری و حتی شاید به شکل کلی تر آن، بخشی از کسب و کارها دانست که همچنان به دنبال رشد و توسعه فعالیت خود در داخل کشور بوده و به دنبال راهکاری هستند که بتوانند ضمن تعامل با حاکمیت برای ادامه دادن فعالیت خود، فاصله خود را نیز با آن به نحوی حفظ کنند که افکار عمومی عملکرد حاکمیت را به پای کسب و کارها ننویسد.

در اوایل نیمه دوم سال ۱۴۰۱، به دنبال شروع محدودیت اینترنت و فیلتر بسیاری از سرویس ها به دلیل ناآرامی های اجتماعی پیش آمده، برخی از کاربران و البته فعالان اینترنتی، مجدد نام ابرآروان را به عنوان همکار حکومت برای ایجاد محدودیت در ایران و فراهم کننده شرایط قطع اینترنت در کشور مطرح کردند؛ اتهامی که در سال گذشته اش (۱۴۰۰) نیز برای این شرکت بحران ساز شده بود.

● ابرآروان و آغاز بحران تحریم ها

بحران برای ابرآروان تمامی نداشت و ۲۳ آبان ماه ۱۴۰۱ بود که خبری منتشر شد، مبنی بر اینکه اتحادیه اروپا نام شرکت ابرآروان را در لیست تحریم خود قرار داده است. اتحادیه اروپا عنوان کرده بود که ابرآروان از سال ۲۰۲۰ یک بازیگر جدی در پروژه های دولتی و وزارت ارتباطات ایران برای تهیه نسخه جداگانه و ایرانی (ملی) از اینترنت بوده است؛ ادعایی که ابرآروان بارها آن را تکذیب کرده بود.

ابرآروان در بیانیه ای که در واکنش به این خبر منتشر کرد، گفت: «در وضعیتی که در داخل کشور با انبوهی از مشکلات می جنگیم، بهت زده ایم که یک شرکت خصوصی ابری، به اشتباه به جای بنیان اصلی قطع و محدودسازی اینترنت آزاد معرفی می شود و هدف تحریم قرار می گیرد.»

ابرآروان در ۱۲ خردادماه ۱۴۰۲ نیز توسط آمریکا با اتهام نقش این شرکت در

چرا میزان قطعی در سال‌های گذشته بررسی نشده است؟

جوابیه سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی
به گزارش کارنگ

CDN است. همان‌طور که در جدول زیر مشاهده می‌شود، عموماً میزان سرعت با وجود CDN در آن کشور ارتباط مستقیم دارد. در ۵۰ کشور بررسی شده توسط انجمن به جز سه کشور بقیه دارای CDN کلادفلر هستند و سه کشور ایران، ونزوئلا و اورگوئه بدون CDN (حداکثر در ظاهر) هستند که ایران و ونزوئلا نیز در جدول آخر قرار دارند. در بخشی از گزارش عنوان شده «در meter.net جایی میان ۱۰۰ کشور اول سرعت اینترنت نداریم»، که این داده لزوماً به معنای پایین بودن سرعت نیست، بلکه یکی از دلایل آن می‌تواند کم بودن تعداد نمونه‌های دریافت از کاربران ایرانی در Meter.net و حذف ایران از لیست نمونه‌ها باشد. بنابراین ادعای ذکر شده توسط گزارش لزوماً درست نیست و نیازمند شواهد دیگری است. در این گزارش ۲۵ سایت به‌عنوان سایت‌های دارای اختلال عنوان شده است که از این تعداد پنج سایت تحریم هستند، چهار سایت فیلتر هستند، یک سایت در دولت قبل فیلتر شده و ۱۶ سایت بدون مشکل قابل دسترس هستند. همچنین در این گزارش ۶۰ سایت به‌عنوان سایت‌های فیلتر شده و دارای حساسیت عنوان شده که پیشنهاد شده رفع فیلتر شوند. از این تعداد سایت، ۳۰ سایت تحریم هستند، همانند سایت Adobe، Medium و Spotify. از ۳۰ سایت تحریم شده تعداد ۱۸ سایت علاوه بر تحریم بنا به دستور مراجع مربوطه فیلتر نیز هستند و در مجموع ۴۸ سایت فیلتر هستند. ۲۴ سایت فیلتر شده مربوط به دولت قبل هستند. پنج سایت هم‌نه فیلتر است و نه تحریم. در بخش دیگری از گزارش عنوان شده ۱۵۰ سایت به‌عنوان سایت‌های فیلتر شده و فاقد حساسیت عنوان شده‌اند که پیشنهاد شده رفع فیلتر شوند. از این تعداد سایت، ۴۳ سایت تحریم هستند. ۳۳ سایت نه فیلتر هستند و نه تحریم، به‌عنوان مثال سایت cmu.edu که سایت دانشگاه معروف کارنگی است یا سایت pixlr یا سایت دانشگاه کلمبیا، ۹۸ سایت فیلتر هستند که ۸۴ سایت مربوط به دولت قبل هستند. در مجموع از ۲۳۵ سایت در سه لیست ۱۵۰ سایت فیلتر هستند که ۱۰۹ سایت در دولت قبل فیلتر شده‌اند. (۷۳ درصد در دولت قبل) ۷۸ سایت تحریم است. (برخی سایت‌ها هم فیلتر هستند، هم تحریم) ۵۴ سایت هم‌نه فیلتر هستند و نه تحریم. شایان ذکر است به پیوست این جوابیه، جدول رتبه‌بندی کشورهای دارای بیشترین سرعت در کلادفلر از سوی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی ارسال شده است که در سایت کارنگ در دسترس است.

- هفته‌نامه «کارنگ» در شماره ۱۳۱ خود در مطلبی با عنوان «اینترنت ایران؛ پراختلال، محدود و کند»، به دومین گزارش انجمن تجارت الکترونیک با موضوع «کیفیت اینترنت در ایران» پرداخته بود و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی مطلب زیر را به‌عنوان جوابیه در اختیار کارنگ گذاشته که در ادامه عیناً منتشر می‌شود:
- «هفته‌نامه کارنگ در شماره صدوسی و یکم در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱ در مطلبی با عنوان «اینترنت ایران؛ پراختلال، محدود و کند» به استناد دومین گزارش کیفیت اینترنت انجمن تجارت الکترونیک اظهار نظرهایی در خصوص وضعیت اینترنت کشور منتشر کرده است. خواهشمند است به منظور تنویر افکار عمومی مطابق با ماده ۲۳ قانون مطبوعات نسبت به انتشار جوابیه این سازمان اقدام فرمایید. در بخشی از این گزارش به نقل از رئیس کمیته اینترنت انجمن تجارت الکترونیک بر اساس سه شاخص اختلال، محدودیت و سرعت، وضعیت اینترنت کشور بررسی و از مسئولین مرتبط درخواست شده تا بر اساس منابع معتبر بین‌المللی و داده‌محور در مورد این انتقادات پاسخگو باشند. در خصوص داده‌ها و نتایج استخراج شده در گزارش انجمن تجارت الکترونیک توجه به نکات زیر ضروری است. در بخش مربوط به اختلال‌ها در گزارش انجمن، ایرادات زیر وارد است:
- چرا میزان قطعی در سال‌های گذشته بررسی نشده تا بتوان تشخیص داد که روند قطعی‌های لینک بین‌المللی یا شبکه انتقال بهبود داشته یا خیر؟ یا چرا مرجع وجود یک مشکل به جای داده فنی یک منبع گزارش رسانه‌ای است؟
- در بخش تحلیل ارزیابی اختلال یا سانسور در ایران، ارزیابی بر اساس ۱۰۰ و ۳۰۰ سایت اول Similarweb است که دارای اشکالات زیر است:
- بیش از ۷۰ درصد استفاده مردم (اعم از ترافیک داخلی و خارجی) در سبد مصرف این ۱۰۰ یا ۳۰۰ سایت (که همگی خارجی هستند) نیست. از ۱۰۰ سایت اول SimilarWeb بیش از ۱۳ سایت برای کاربران ایرانی تحریم هستند و عملاً کاربر احساس اختلال در دسترسی می‌کند. کافی است این ۱۳ سایت در لیست بررسی‌ها برای کاربران ایرانی حذف شوند تا رتبه ایران دچار تغییر اساسی در رده‌بندی اختلال شود.
- در بخش سانسور اینترنت نیز مشکلات زیر مطرح است:
- در موضوع قطع کامل اینترنت!!! ایران را به دلیل قطعی‌های نقطه‌ای و مقطعی زاهدان بر اساس گزارش <https://surfshark.com> به‌عنوان رتبه اول قطعی در جهان معرفی می‌کند. یکی از افتخارات دولت سیزدهم عدم قطعی کل اینترنت در اغتشاشات سال ۱۴۰۱ (برخلاف اغتشاشات قبل) و همچنین عدم قطعی در زمان کنکور بود. که هم‌اکنون به خاطر قطعی زاهدان، رتبه یک قطع کامل به آن داده است!!! همچنین در این بخش نویسنده تلاش کرده که از یک گزارش خبری برای نیمه اول سال ۲۰۲۳ استفاده کند، زیرا تحلیل در نیمه دوم سال اسرائیل را کشور نخست در قطعی اینترنت بر خواهد گزید.
- در بخش دوم سانسور اینترنت در جهان، نویسنده در خصوص فیلترینگ صحبت می‌کند و باز هم بر اساس ۱۰۰ سایت اول Similarweb اعلام می‌کند که ایران رتبه اول در دنیا را دارد. اما در این گزارش اشاره نمی‌کند که از این وب‌سایت‌های گزارش شده، چند درصد در دولت فعلی و چند درصد در دولت قبل مسدود شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که از ۱۰۰ سایت بررسی شده ۵۱ سایت بدون مشکل، ۱۴ سایت تحریم و ۳۵ سایت فیلتر شده شامل شش سایت پورن (۳۰ سایت در دولت قبل و ۵ سایت در دولت سیزدهم) هستند. در این گزارش برای سنجش میزان latency، سرعت اینترنت و سرعت DNS از داده‌های کلادفلر استفاده کرده است که با توجه به دلایل زیر این اقدام صحیح نیست: وجود CDN کلادفلر در سایر کشورهای بالاتر از رتبه ایران و این سرویس در اغلب کشورهای بالا دارای

تشخیص کالای قاچاق نباید به عهده شرکت‌های پستی باشد

فعالان حوزه لجستیک
خرده‌فروشی از
چالش‌هایی که
در خصوص کالاهای
قاچاق دارند، می‌گویند

اخیراً برای یکی از پلتفرم‌های فروش آنلاین کشور بابت وجود کالاهای یک فروشنده خاص در آن که شائبه توهین به مقدسات را به وجود آورده بود، مسائلی پیش آمد؛ این اتفاق باعث شد دوباره این سؤال که حدود مرز مسئولیت پلتفرم‌ها کجاست و با چه سازوکاری مشخص می‌شود، پررنگ‌تر شود. از سویی توسعه تجارت الکترونیکی و فروش آنلاین در چند سال اخیر باعث ایجاد تحول چشمگیری در صنعت لجستیک خرده‌فروشی شده و این صنعت شاهد شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های بخش خصوصی در این زمینه بوده است. صنعت لجستیک خرده‌فروشی در واقع بستری برای حمل و ارسال کالاهای کسب و کارها و افراد به شمار می‌آید و در این زمینه یکی از چالش‌هایی که شرکت‌های بخش خصوصی با آن مواجه هستند، شناسایی و جلوگیری از ورود کالای قاچاق به شبکه لجستیک کشور است. فعالان این حوزه باور دارند که در این خصوص سخت‌گیری بیشتری برای شرکت‌های بخش خصوصی نسبت به شرکت ملی پست وجود دارد. از سویی دیگر شفاف نبودن قوانین و در نظر نگرفتن میزان توانایی این شرکت‌ها برای شناسایی کالای قاچاق از دیگر مسائلی است که باید مورد توجه قرار بگیرد.

آنلاین شده‌اند. همین مقدار کمی از این نوع پوشاک که در این فروشگاه‌ها به فروش می‌رسد از منظر سازمان تعزیرات، کالای قاچاق محسوب می‌شود.» او ادامه داد: «حال من به عنوان کسی که وظیفه پست مرسوله را بر عهده دارم از کجا باید بدانم کفشی که در یک جعبه گذاشته شده کالای قاچاق است؟ آیا این یک عدد کالا، برگ سبز گمرکی دارد یا خیر؟ یک فروشگاه آنلاین این مرسوله را فرستاده و تعزیرات روی این بسته خاص دست می‌گذارد و اعلام می‌کند که فلان شرکت پستی قاچاقچی است؛ این در حالی است که در این میان شرکت پستی هیچ ربطی به موضوعیت قاچاق بودن این کالا ندارد. مسئولیت احراز هویت کالا به عهده شرکت‌های پستی نیست، زیرا این کالا وارد سرزمین مادری شده است. تنها حکم قطعی برای کنترل کالا این است که کالا جزو تسلیحات و مواد مخدر نباشد یا علیه نظام کاربرد نداشته باشد.» عقیلی نسب توضیح داد: «اما در مواردی که یک کالای «تاناکورا» در بین مرسوله‌های پستی یافت شده، شرکت ما را ۱۹۰ میلیون تومان جریمه کرده‌اند و علاوه بر آن گفته‌اند که یک سال از فعالیت نیز محروم باشد.»

شرکت پست محموله مشکوک را تحويل نگیرد

عقیلی نسب ضمن توضیح اینکه تشخیص کالای قاچاق نمی‌تواند وظیفه شرکت پستی باشد، مطرح

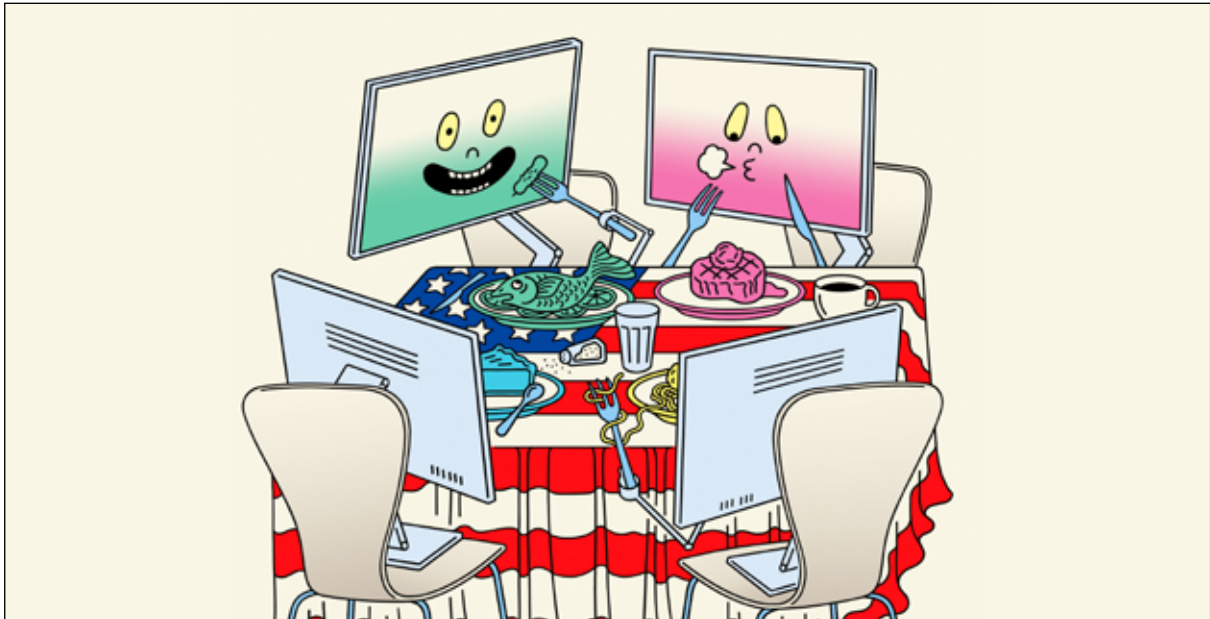

بهناز
ملکی
خبرنگار

دشواری تشخیص کالای قاچاق

بابک عقیلی نسب، مدیرعامل پستکس در گفت‌وگوی خود با کارنگ به چالش‌های تشخیص کالای قاچاق پرداخت. او در این مورد به طور خاص به حوزه پوشاک اشاره و عنوان کرد: «در شهر زاهدان در حال حاضر برخی از فروشندگان لباس دست دوم تبدیل به فروشگاه

هوش مصنوعی می تواند جهت گیری سیاسی داشته باشد اما چگونه؟

جهت گیری سیاسی
چت بات های
هوش مصنوعی با توجه به
تأثیر آنها بر مردم مهم و
نگران کننده است

نیویورک تایمز / ما انسان ها هر روز بیشتر از دیروز برای درک جهان به هوش مصنوعی وابسته می شویم. خیلی از این هوش های مصنوعی همین الان هم جای موتورهای جست و جورا گرفته اند و در کارهایی مثل نوشتن و برنامه نویسی به ما کمک می کنند. به همین دلیل، توجه به رفتارهای نوظهور چت بات ها، از جمله دیدگاه های سیاسی آنها، روز به روز اهمیت بیشتری پیدا می کند.

این واقعیت که هوش مصنوعی از خودش جهت گیری سیاسی نشان می دهد مهم است زیرا مردم اغلب دیدگاه هایی را اتخاذ می کنند که به طور منظم با آنها مواجه می شوند. امروزه سیاست و رسانه ها بیش از پیش دو قطبی شده اند و بسیاری نگران هستند که الگوریتم محتوایی فیس بوک، یوتیوب و تیک تاک با ارائه اطلاعاتی که کاربران همین الان هم به آنها تمایل دارند، قطب بندی ایدئولوژیک را تشدید کنند و این توانایی را به Big Tech بدهند که مصادره به مطلوب کند و چت بات هایی که جهت گیری حزبی دارند، این وضعیت را تشدید کنند.

● چگونگی ایجاد جهت گیری های
سیاسی در هوش مصنوعی
● دیوید روزادو (David Rozado)، محقق حوزه یادگیری

مریم
آزادی طلب
مترجم

● مشکل جهت گیری سیاسی هوش مصنوعی بارونمایی
● فاجعه بار چت بات پیشرفته گوگل جمینی در ماه گذشته
● به خوبی نشان داده شد. سیستمی که برای تضمین تنوع
● طراحی شده بود، درخواست های کاربرانش را با قرار دادن
● افراد رنگین پوست در یونیفرم نازی ها و به تصویر کشیدن
● بازیکن های زن به عنوان برنده مسابقات Super Bowl
● به سخره گرفت.
● این اتفاق گوگل را مجبور کرد تا ساخت تصویر از انسان
● توسط جمینی را تعلیق کند. مدل متنی جمینی در
● بعضی از مسائل سیاسی از به تصویر کشیدن، طرفداری
● یا استناد به یک سمت بحث با بیان اینکه این کار
● می تواند آسیب زنده باشد، امتناع می کند؛ در حالی که
● وقتی جناح سیاسی مورد سؤال برعکس شود، این
● مشکل را مطرح نمی کند.

به ترتیب از راست:
امید امین زاده
حسین غضنفری
محمد یعقوبی

نگاهی به سناریوهای قیمت بیت کوین پس از هاوینگ

کارشناسان می گویند
نصف شدن پاداش
استخراج کنندگان روی
بیت کوین در طولانی
مدت تأثیر خواهد گذاشت

یکی از مهم ترین اتفاقات بازار رمزارزها در سال ۲۰۲۴، هاوینگ بیت کوین است. هاوینگ هر چهار سال یک بار اتفاق می افتد که با انجام آن، پاداش استخراج کنندگان آن به نصف کاهش پیدا می کند. بسیاری از فعالان و کارشناسان حوزه رمزارزها در سراسر جهان بر این باورند که رویداد هاوینگ در سال ۲۰۲۴، باعث رشد بیشتر قیمت بیت کوین خواهد شد. اما این یکی از سناریوهای احتمالی در مورد قیمت بیت کوین است و نمی توان با قطعیت آن را تأیید کرد. سناریوی احتمالی دیگری که وجود دارد این است که بیت کوین پس از تأیید ETFها، رشد خود را تا کنون تجربه کرده است. همچنین اخبار مربوط به هاوینگ نیز مدتی قبل در بازار تأثیر خود را بر جای گذاشته است؛ از این رو برخی از تحلیل گران بر این باورند که رویداد هاوینگ بیت کوین به سرعت پس از انجام آن بر قیمت این رمزارز تأثیر نخواهد گذاشت. در ادامه نظر برخی از فعالان حوزه رمزارز در مورد تأثیر هاوینگ بیت کوین بر قیمت آن را می خوانید.

فاندامنتال مانند هاوینگ رخ می دهد، مردم انتظار دارند که رشد قیمت به صورت آنی اتفاق بیفتد و هرگونه نوسان خلاف آن، می تواند این افراد را وادار به خروج از آن بازار کند، در شرایطی که اتفاقاً جای صبر کردن است.»

● نباید عوامل مؤثر دیگر را نادیده گرفت

امید امین زاده، معاون عملیات صرافی آبان تتر نیز در این باره اظهار می کند: «باید سه نکته را در پیش بینی قیمتی بعد از هاوینگ در نظر بگیریم. اولین نکته این است که

مهسا
نجاتی
روزنامه نگار

● انتظار مردم رشد قیمت آنی است

حسین غضنفری، فعال حوزه رمزارز درباره هاوینگ بیت کوین می گوید: «همان طور که اکثر تحلیل گران اعتقاد دارند، هاوینگ باعث رشد قیمت بیت کوین خواهد شد و من آن را انکار نمی کنم، اما نکته ای که وجود دارد این است که ممکن است با این خبر، انتظارات تورمی ایجاد شود و شاید در دو تا سه ماه، بیت کوین نوساناتی را تجربه کند. معمولاً، زمانی که یک اتفاق

آیا انجمن داروسازان پذیرای آیین نامه جدید توزیع اینترنتی است؟

پس از فراز و نشیب های فراوان، در نهایت طبق گفته وزیر ارتباطات، آیین نامه توزیع دارو به صورت آنلاین به تصویب رسید. این در حالی است که وزیر ارتباطات پیش از اعلام این خبر طی نامه ای به وزیر بهداشت انتقادی جدی در خصوص آیین نامه تهیه شده توسط این وزارتخانه مطرح و بیان کرد که دغدغه های بخش خصوصی در آن در نظر گرفته نشده است. چند روز بعد وزیر ارتباطات طی یک پست در «ویراستی» اعلام کرد: «آیین نامه «حمل و عرضه دارو از طریق سکوه های اینترنتی» نهایی شد. با اجرای این طرح، هموطنان می توانند داروهای مندرج در نسخه الکترونیکی خود را از داروخانه ها به صورت غیرحضوری و از طریق سکوه های مجازی تهیه کنند. به زودی اجرای آزمایشی این طرح آغاز خواهد شد.»

● اوایل اسفندماه تدوین شده بود و منتشر هم شد، اما
● دستورالعملی که منتشر کرد طبق آیین نامه دولت
● با همکاری وزارت ارتباطات نوشته نشده بود. وزیر
● ارتباطات در پی این اتفاق، نامه ای به وزیر بهداشت
● نوشت و مخالفت خود را با دستورالعمل پیشنهادی
● این وزارتخانه را اعلام کرد. این نامه قبل از عید نوشته
● شد، اما اخبار آن بعد از عید در رسانه ها انتشار
● یافت.»

● او در ادامه خاطرنشان کرد: «دستورالعملی که
● امروز برای توزیع اینترنتی دارو با آن موافقت شده،
● نقطه نظرات وزارت ارتباطات را نیز در نظر گرفته و با
● دستورالعمل پیشنهادی قبلی وزارت بهداشت تفاوت

● سوالی که در خصوص اجرای آزمایشی طرح «حمل و
● عرضه دارو از طریق سکوه های اینترنتی» پیش می آید،
● این است که توزیع اینترنتی و آنلاین دارو سال هاست
● در حال انجام است و پلتفرم های متنوعی در حال
● ارائه این سرویس هستند، اما مشخص نیست چرا
● وزیر صحبت از اجرای این طرح به صورت آزمایشی
● کرده است؟

● محمدجواد هادی، معاون پیشین مرکز تنا
● و کارشناس توسعه تجارت الکترونیکی در این
● خصوص به «کارنگ» گفت: «وزارت بهداشت اعلام
● کرده بود که در دهه فجر پیش نویسی در این حوزه ارائه
● خواهد داد. به گفته وزارت بهداشت، این پیش نویس